

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

LATINSKI JEZIK

za opće, jezične i prirodoslovno-matematičke gimnazije

NACIONALNI ISPIT
lipanj 2008.

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute. Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu u označeni okvir na naslovnoj stranici te na list za odgovore.

Ispit traje 80 minuta bez prekida.

U ispit u se od Vas očekuje:

- da u zadacima alternativnoga izbora za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N)
- da u zadacima višestrukoga izbora između triju ili četiriju ponuđenih odaberete jedan točan odgovor
- da u zadacima dopunjavanja dopunite rečenicu upisivanjem riječi koja nedostaje
- da u zadatku povezivanja i sređivanja svakomu pojmu u lijevome stupcu pridružite odgovarajući pojam iz desnoga stupca
- da u zadacima kratkih odgovora odgovorite na pitanje jednom riječju.

Možete pisati po stranicama ispitne knjižice, ali ne zaboravite prepisati odgovore na list za odgovore.

Na listu za odgovore kvadratić točnoga odgovora obilježavate upisivanjem znaka X.

Na listu za odgovore pišite isključivo kemijskom olovkom.

Pišite jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Želimo Vam puno uspjeha!

Način ispunjavanja testa

A.	☒
B.	☐
C.	☐
D.	☐
E.	☐

Dobro

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Loše

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Ispravljanje
pogrješnoga
unosa

U 1. i 2. zadatku odredite je li tvrdnja točna (T) ili netočna (N). Na listu za odgovore uz redni broj tvrdnje obilježite znakom X odgovarajući odgovor.

1. Topla kupelj u termama naziva se *caldarium*.

	T	N
1.	☐	☐

2. Riječi **manus** i **agmen** su antonimi.

	T	N
2.	☐	☐

U zadatcima od 3. do 12. samo je jedan odgovor točan. Na listu za odgovore uz redni broj zadatka trebate obilježiti znakom X samo jedan od četiriju ponuđenih odgovora.

3. Pontem fecit in Histro flumine.

Točan prijevod podcrtane riječi glasi:

- A. načinjen je
- B. načinio je
- C. bio je načinio
- D. načinit će

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. De morte eius varie apud plerosque scriptum est.

Točan prijevod podcrtane riječi glasi:

- A. njegovu
- B. njegovom
- C. njegovoj
- D. njegovoga

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

5. Is abest ab urbe circiter milia passuum quinquaginta.

Točan prijevod podcrtanih riječi glasi:

- A. 1 500 koraka
- B. 50 000 koraka
- C. 15 000 koraka
- D. 500 000 koraka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Inde per Ligures Etruriam _____ transiit.

Koji oblik nedostaje u rečenici?

- A. petentes
- B. petit
- C. petens
- D. petitus

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

<p>7. Erat inter suos _____ regia. (regius, 3 – kraljevski)</p> <p>Koji oblik nedostaje u rečenici?</p> <p>A. dignitati B. dignitatis C. dignitatem D. dignitate</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. <u>Eo ut rediit</u>, rex factus est, postquam imperator fuerat, anno secundo et vicessimo.</p> <p>Podcrtana rečenica je:</p> <p>A. namjerna B. posljedična C. vremenska D. dopusna</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Kako se na latinskome kaže <i>potrebno je držati se teme da bi uslijedile riječi</i>?</p> <p>A. Sit venia verbo! B. Verba volant. C. Res, non verba. D. Rem tene,verba sequentur!</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>10. Jedina magistratura koja pripada <i>cursus honorum</i> jest:</p> <p>A. pretura B. pontifikat C. tribunat D. diktatura</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Zaokružite pridjev koji znači težak.</p> <p>A. facilis, -e B. gravis, -e C. brevis, -e D. levis, -e</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div><div>01</div></div>	

123456-99-99

<p>12. Id _____ nolui. (ne znate)</p> <p>Kojim oblicima treba dopuniti rečenicu?</p> <p>A. vos ignoravisse B. nos ignorare C. nos ignoraturos esse D. vos ignorare</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div> 01</div>	

Latinski jezik

123456-99-99

Uvodni dio

U zadatcima od 13. do 18. dopunite rečenice tako da na list za odgovore uz broj zadatka upišete odgovarajuću riječ.

13. Tres sunt praeterea eiusdem gentis.

Subjekt rečenice je riječ _____.

2

boda

14. In _____ tum numero fuit Miltiades.
(ovom)

2

boda

15. Sic _____ instituto vitae effugit nova pericula.
(vetus)

2

boda

16. Rimsko ime za grčku božicu Hestiju je _____.

1

bod

Latinski jezik

Uvodni dio

123456-99-99

<p>17. Glavni grad rimske provincije Dalmacije bio je _____.</p> <p>(napišite njegovo latinsko ime)</p>	<p>1 <input type="text"/></p> <p>bod</p>
<p>18. Dopunite rječnički oblik i napišite značenje riječi.</p> <p>_____, transferre, _____, _____ = _____</p>	<p>1 <input type="text"/></p> <p>bod</p>

02

U 19. zadatku svakomu pojmu u lijevome stupcu možete pridružiti samo jedan pojam iz desnoga stupca. Na listu za odgovore trebate uz broj koji označava pojam u lijevome stupcu obilježiti znakom X slovo točnoga odgovora iz desnoga stupca.

19. Spojite točne rječničke oblike.

- A. libertas

B. divitiae

C. ambitio

D. spes
1. -ionis, f.

2. -orum, n.

3. -us, m.

4. -atis, f.

5. -arum, f.

6. -ei, f.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
A	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D	☐	☐	☐	☐	☐	☐

U 20. zadatku upišite svoj odgovor uz broj zadatka na list za odgovore.

20. Navedite rječnički oblik i značenje riječi od koje dolazi pojam *monitorij*.

1 bod (popunjava ocjenjivač)

20.

<p>‘Grozdovi zadataka’</p> <p>‘Grozdovi zadataka’ sadrže dvadeset zadataka vezanih za jedan izvorni tekst. Zadatci mogu biti alternativnoga izbora, višestrukoga izbora te zadatci dopunjavanja i kratkih odgovora. Rješavate ih na prethodno opisan način.</p> <p>I. Zadatci vezani uz prozni tekst</p> <p>Pažljivo pročitajte tekst (Valeri Maximi, <i>Factorum et dictorum memorabilium liber 3.1.1.</i>) i odgovorite na sljedeća pitanja.</p>	
<p>21. Dječak je, zarobivši neprijatelje, spasio Lepida i ostale građane. (v. 1)</p>	<p>T N</p> <p>21. ☐ ☐</p>
<p>22. Kamo se Lepid probio? (v. 1)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>22. ☐</p>
<p>23. Na koga se odnosi cuius? (v. 2)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>23. ☐</p>
<p>24. Ubi statuam posuerunt? (v. 2)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>24. ☐</p>
<p> 05</p>	

<p>25. Cuius consulto statua posita est? (v. 2)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>25. ☐</p>
<p>26. Grimizna toga bila je ukrašena kopčom. (v. 2)</p>	<p>T N</p> <p>26. ☐ ☐</p>
<p>27. ... iniquum enim putavit <u>eum</u> honori nondum tempestivum videri,...</p> <p>Podcrtana zamjenica odnosi se na: (v. 3)</p> <p>A. kip B. senat C. Lepida D. neprijatelja</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>27. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>28. Čemu je Lepid bio dorastao? (v. 3)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>28. ☐</p>
<p> 05</p>	

<p>29. ... praecucurrit igitur Lepidus aetatis stabilimentum fortiter faciendi celeritate...</p> <p>Navedeni dio rečenice u doslovnome prijevodu glasi: (v. 4)</p> <p>A. stoga je Lepidova dob brzinom djelovanja pretjecala oslonac hrabrosti B. stoga je brzim djelovanjem Lepidova hrabrost pretjecala oslonac dobi C. stoga je Lepid brzo djelujući hrabro pretjecao oslonac dobi D. stoga je Lepid brzinom djelovanja hrabro pretjecao oslonac dobi</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>29. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>30. Unde duplicem laudem retulit? (v. 4)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>30. ☐</p>
<p>31. ... cuius eum vix spectatorem anni esse patiebantur...</p> <p>Ovaj dio rečenice podrazumijeva: (v. 4)</p> <p>A. da je Lepid bio vrlo mlad B. da su drugi jedva trpjeli Lepida C. da je Lepid jedva podnosio svoju dob D. da su njegovi gledatelji jedva podnosili godine</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>31. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>32. U sintagmi <u>adventantis</u> equitatus fragor podcrtani dio u prijevodu glasi: (v. 5)</p> <p>A. dolazeći B. koja je došla C. došavši D. koja dolazi</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>32. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<div><div>05</div></div>	

<p>33. Quis impetum exercituum timet? (v. 5)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>33. ☐</p>
<p>34. Sintagma gentis Aemiliae u prijevodu glasi: (v. 5)</p> <p>A. Emilijev rod B. Emilijevu rodu C. Emilijeva roda D. Emilijevim rodom</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>34. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>35. Quid Lepidus rapere potuit? (v. 5)</p> <p>_____</p>	<p>3 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>35. ☐</p>
<p>36. Aemilius Lepidus <u>puer</u> etiam tum progressus in aciem hostem interemit, civem servavit. (v. 1)</p> <p>Podcrtana riječ po funkciji u rečenici je</p> <p>_____ .</p>	<p>2 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>36. ☐</p>
<p>37. Promijenite broj sintagmi memorabilis operis. (v. 2)</p> <p>_____</p>	<p>2 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>37. ☐</p>

Latinski jezik

Zadatci vezani uz prozni tekst

<p>38. ... iniquum enim putavit eum honori nondum tempestivum videri,... (v. 3.)</p> <p>Koja se konstrukcija javlja u navedenome dijelu rečenice?</p> <p>_____</p>	<p>2 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>38. ☐</p>
<p>39. Kad bi se obliku retulit promijenilo stanje i način, dobiveni oblik glasio bi: (v. 4)</p> <p>A. referatur B. retulerit C. relatus sit D. referretur</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>39. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>40. Od glagola adventare napišite participe perfekta i futura (navedite ih u N. sg. m.). (v. 5)</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>2 boda (popunjava ocjenjivač)</p> <p>40. ☐</p>
<p>41. Napišite rječnički oblik zamjenice kojoj pripada oblik cuius.</p> <p>_____</p>	<p>1 bod (popunjava ocjenjivač)</p> <p>41. ☐</p>
<p>42. Sinonim riječi putare je riječ</p> <p>_____</p>	<p>1 bod (popunjava ocjenjivač)</p> <p>42. ☐</p>
<div> 05</div>	

Latinski jezik

Zadatci vezani uz prozni tekst

<p>43. Dopunite rječnički oblik glagolu.</p> <p>_____, 3., _____,</p> <p>positum – smjestiti</p>	<p>1 bod (popunjava ocjenjivač)</p> <p>43. ☐</p>
<p>44. Dopunite niz.</p> <p>Palatin, Aventin, Kapitolij, Kvirinal,</p> <p>_____, _____,</p> <p>_____.</p>	<p>1 bod (popunjava ocjenjivač)</p> <p>44. ☐</p>
<p>45. Zgrada u kojoj je zasjedao senat zvala se:</p> <p>A. basilica B. curia C. rostra D. comitia</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>45. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>46. Koje je boje rub kojim je bila obrubljena <i>toga praetexta</i>?</p> <p>_____</p>	<p>1 bod (popunjava ocjenjivač)</p> <p>46. ☐</p>
<p>47. Aemilius je:</p> <p>A. praenomen B. nomen gentile C. cognomen</p>	<p>A. B. C.</p> <p>47. ☐ ☐ ☐</p>
<div> 05</div>	

Latinski jezik

Zadatci vezani uz prozni tekst

<p>48. Ogrlica koja se davala djetetu nakon rođenja zvala se</p> <p>_____.</p>	<p>1 bod (popunjava ocjenjivač)</p> <p>48. <input type="text"/></p>
<p>49. Tvorci poznatih reformi rimske vojske su Servije Tulije i Gaj Marije.</p>	<p>T N</p> <p>49. <input type="text"/> <input type="text"/></p>
<p>50. Rimska je legija u carsko vrijeme imala:</p> <p>A. 2 000 vojnika B. 4 000 vojnika C. 6 000 vojnika D. 8 000 vojnika</p>	<p>A. B. C. D.</p> <p>50. <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>
<div> 05</div>	

